

PRIMARUL MUNICIPIULUI BAI A MARE

Str. Gheorghe Șincai 37
430311, Baia Mare, România
Telefon: +40 262 213 824
Fax: +40 262 212 332
Email: primar@baimare.ro
Web: www.baimare.ro

Anexa nr. 1 la HCL nr.276 /2022

Notă de fundamentare a investiției pentru obiectivul “Realizarea Coridorului de Mobilitate Urbana Durabila –Centrul Istoric”

Prin intermediul operațiunilor prevăzute în Planul Național de Redresare și Reziliență – PNRR/2022/C10, vor fi sprijinite activități/acțiuni specifice realizării de investiții și dotări pentru dezvoltarea mobilității urbane verde - **1.1.4 - Asigurarea infrastructurii pentru transportul verde – infrastructura pentru biciclete (și alte vehicule electrice ușoare) la nivel local/metropolitan - cod 075 – Infrastructura pentru biciclete(100% Climate Tag și 100% Digital Tag), astfel:**

- Lucrări de construcție pentru realizarea/modernizarea infrastructurii pentru biciclete/mijloace de transport nemotorizate: piste pentru biciclete, inclusiv pasaje și poduri de-a lungul acestora, culoare pentru biciclete;
- Lucrări de construcție pentru montarea echipamentelor de protecție; Lucrări de construcție pentru montarea echipamentelor de semnalizare;
- Achiziția și montajul accesoriilor de mobilier urban aferent pistelor: rasteluri pentru biciclete, iluminat public, contoare utilizatori, etc;
- Amenajarea terenului;
- Achiziția echipamentelor de protecție și a echipamentelor de semnalizare; Proiectare și asistență tehnică.

Condițiile ce trebuie îndeplinite conform prevederilor Ghidului Specific sunt următoarele:

- Alinierea obligatorie a investițiilor cu Planurile de Mobilitate Urbană Durabilă/Strategiile Integrate de Dezvoltare Urbană/Planurile Urbanistice Generale, aprobate sau în curs de elaborare /aprobare;
- Asigurarea unor benzi preferențiale pentru transportul public curat pentru drumurile publice care au cel puțin trei benzi pe sens (condiție valabilă numai pentru unitățile administrative teritoriale cu drumuri publice care au cel puțin trei benzi pe sens);
- Infrastructura va avea în vedere prevederile/recomandările **Ghidului de proiectare a infrastructurii pentru biciclete** care conține cerințe generale de calitate a infrastructurii pentru biciclete și trotinete electrice – trasee, parcaje – în vederea asigurării viabilității acestora.

Pista pentru biciclete este o infrastructură cu utilizare obligatorie, atunci când există, pentru toate categoriile de bicicliști și pentru toate categoriile de biciclete. Pe pista pentru biciclete circulă și trotinetele electrice conform prevederilor legislației privind circulația pe drumurile publice. Pista pentru biciclete și zona adiacentă acestora trebuie să îndeplinească, simultan, următoarele condiții:

- ✓ **În mediul urban** se va asigura o lățime de minimum 1,2 m pentru pistele cu un singur sens și minimum 2,4 m pentru cele cu dublu sens, fără obstacole, pe toată lungimea traseului (Se recomandă că lățimea optimă a unei piste pentru biciclete cu un singur sens să fie de minimum 1,5 m, iar a celei

cu dublu sens de minimum 3,0 m pentru asigurarea siguranței circulației bicicliștilor și posibilitatea utilizării acestora de categorii diferite de biciclete/utilizatori).

Pista/Culoarul pentru biciclete:

- Lățimea unui culoar pentru biciclete este de 1,5 metri, inclusiv marcajul de delimitare. În unele cazuri, dacă traficul motorizat este foarte scăzut, lățimea unui culoar pentru biciclete poate să fie de minimum 1 m lățime, exclusiv marcajul de delimitare, dacă pe suprafața de rulare nu sunt capace de canalizare sau alte denivelări care ar putea determina utilizatorii să le ocolească. În cazul în care se amenajează un culoar pentru biciclete pe o bandă de circulație deja marcată se admite o lățime de 1,2 metri între marcajele de delimitare.
- Proiectarea unui culoar pentru biciclete trebuie să țină cont de suprafața părții carosabile ce va fi atribuită circulației bicicletelor (canalizări, șanțuri pentru scurgerea apei etc). Traectoria bicicletelor trebuie să fie previzibilă.
- Delimitarea culoarelor pentru biciclete se face cu marcaj de culoare albă, linie simplă discontinuă. Se poate utiliza linie continuă pe contrasensul deschis bicicletelor.
- Se va asigura un spațiu de siguranță de 0,5 m liber de orice obstacol. În cazul în care culoarul pentru biciclete trece pe lângă parcaje auto paralele cu trotuarul, spațiul de siguranță între parcaje și bandă va fi de minimum 1 metru.

Indicatorii obiectivului de investiții sunt următorii:

- Număr de kilometri piste pentru bicicliști operaționale (km) la nivel local/metropolitan
- Număr de utilizatori ai pistelor nou construite și amenajate

Necesitatea investiției

Prin valențele sale actuale, municipiul Baia Mare se dovedește a fi un centru urban important din această parte a țării, având o dezvoltare dinamică specifică. Activităților economice tradiționale de până acum li se adaugă altele noi, care se doresc integrate în economia zonei.

Pentru a reduce valorile traficului din oraș se propune realizarea unor piste pentru bicicliști ca un mijloc alternativ de deplasare în condiții de siguranță la locurile de muncă și în zonele comerciale. Totodată prin crearea unor piste de bicicliști se încurajează trecerea de la circulația auto poluantă, la circulația cu mijloace nepoluante.

Se consideră că prin crearea unei rețele de piste pentru bicicliști se poate obține o diminuare substanțială a efectelor poluării cauzate de emisiile de gaze de eșapament.

În urma analizei făcute în cadrul elaborării **PMUD BAIA MARE 2017-2030 (aprobat prin HCL 291/2017), referitor la viziunea de dezvoltare a mobilității urbane, s-au constatat următoarele puncte slabe:** număr redus de spații amenajate pentru pietoni și bicicliști; lipsa de continuitate a pistelor ciclabile; lipsa unui sistem de închirieri biciclete.

Pistele ciclabile nu sunt continue și nu acoperă tot teritoriul orașului, iar acest lucru duce la scăderea atractivității acestui mijloc de deplasare. Nu există un sistem de închiriere biciclete la nivelul municipiului.

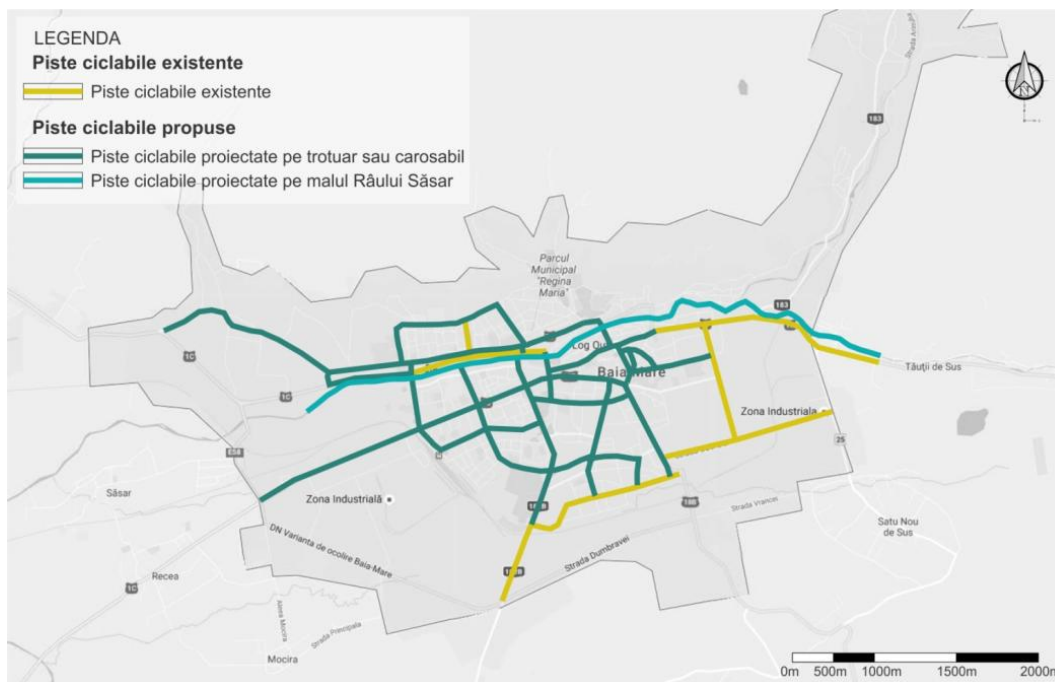

Figura 2.11. Piste ciclabile propuse, Sursă: PMUD Baia Mare

De asemenea, mersul pe bicicletă este utilizat nu doar ca modalitate de recreere, ci reprezintă o modalitate viabilă de deplasare. În urma studiilor realizate și prezentate ulterior în PMUD Baia Mare, biciclistul aflat în deplasare poate atinge viteze cuprinse între 10km/h și 40 km/h, de aceea acesta ocupă de cele mai multe ori spațiu pe carosabil și nu pe trotuar, unde poate fi un pericol pentru pieton. De aceea, biciclistul, deși categorie de utilizatori ai rețelei rutiere considerată vulnerabilă, trebuie avut în vedere în deplasarea sa pe carosabil.

Deși este recomandată existența unei benzi speciale și a unei infrastructuri specific proiectate pentru deplasarea pe bicicletă, mersul pe bicicletă se poate desfășura cu ușurință prin utilizarea în comun a benzilor de circulație (ținând cont de faptul că viteza medie de deplasare a unei biciclete este de 20 km/h, iar autoturismele se deplasează cu viteze de până în 35 kmh). Dacă analizăm infrastructura dedicată mersului pe bicicletă, în situația curentă aceasta este fragmentată și nu face parte dintr-o rețea conexă. Cu toate acestea, repartiția modală a mersului pe bicicletă în totalul deplasărilor zilnice este de 5% din deplasările totale zilnice, în rețea fiind un număr de 15137 de deplasări pe bicicletă/zi, la care se adaugă circa 8628 deplasări ale persoanelor transportate pe bicicletă (57% din bicicliști sunt însoțiți de încă o persoană pe aceeași bicicletă, conform sondajelor la domiciliu).

Este nevoie să se creeze o rețea de piste pentru bicicliști cu legături între ele, care să faciliteze accesul pe bicicletă la toate obiectivele economice și sociale din municipiul Baia Mare. Aceasta rețea va impulsiona populația să folosească mai des bicicleta ca mijloc de deplasare și ca alternativă la deplasarea cu mijloace de circulație auto. Astfel, se vor reduce valorile traficului din oraș pentru asigurarea transportului alternativ nemotorizat, cu biciclete în condiții de siguranță și confort. Prin crearea acestor piste de bicicliști se încurajează trecerea de la circulația auto (poluantă), la circulația cu mijloace nepoluante. Se consideră că prin crearea unei rețele de piste pentru bicicliști se poate obține o diminuare substanțială a efectelor poluării cauzate de emisiile de gaze de eșapament, se încurajează mobilitatea populației, se reduc timpii de deplasare între diferite zone funcționale, se asigură reducerea poluării atmosferice și fonice, reducerea consumului de combustibil și a emisiilor poluante asociate, îmbunătățirea siguranței circulației rutiere pentru toți participanții la trafic și încurajarea activității fizice pentru populație.

Descrierea oportunității

Conform PMUD Baia Mare, viziunea de dezvoltare la nivelul municipiului cuprinde îmbunătățirea sistemului ciclabil, a conectivității orașului peste Râul Săsar, dezvoltarea sistemului pietonal, reorganizarea sistemului de

străzi cu accent pe pietoni, dezvoltarea unui transport public și pentru persoanele cu dizabilități, modernizarea străzilor, realizarea de noduri de transport multimodal.

Printre măsurile necesare în vederea realizării pistelor/benzilor pentru biciclete și exploatarea acestora în condiții de siguranță, se află următoarele:

- Asigurarea lățimii necesare impuse prin actele normative în vigoare pe toată lungimea
- acestora
- Asigurarea gabaritului de liberă circulație
- Asigurarea continuității și conectivității rețelei
- Eliminarea obstacolelor de pe traseu (vegetație, stâlpi, borduri, etc.)
- Menținerea unei suprafețe de rulare adecvate
- Eliminarea a parcărilor neregulate de pe traseu
- Amplasarea de semafoare pentru bicicliști / introducerea unor faze în programul de semaforizare pentru mișcările biciclistilor în intersecții
- Amplasarea unor spații de stocare în intersecții, pentru bicicliști în fața vehiculelor (prin marcaje specifice)
- Amplasarea unor separatoare fizice în zona intersecțiilor pentru protejarea biciclistilor
- Eliminarea conflictului vehicul-bicicleta la virajul la dreapta al vehiculului și menținerea direcției de mers a bicicletei.

Viziunea pe termen lung 2030 (extras din PMUD Baia Mare): Un aspect important în viziune îl constituie **deplasările nemotorizate**, care susțin dezvoltarea durabilă a orașului. Dintre aceste tipuri de deplasări fac parte deplasările cu bicicleta, un mijloc facil și ecologic la nivelul orașului. Dezvoltarea rețelei de piste ciclabile și implementarea unui sistem de închirieri biciclete sunt două deziderate importante pentru îmbunătățirea calității vieții și a promovării bicicletei pentru a fi utilizată pe scară largă.

În vederea îmbunătățirii sistemului ciclabil, au fost incluse ca și proiecte prioritare în PMUD Baia Mare următoarele:

- **P1 - Realizarea unui sistem integrat de piste ciclabile - Obiective:** încurajarea folosirii mijloacelor alternative de deplasare; creșterea accesibilității punctelor de interes prin rețeaua de biciclete; asigurarea conectivității rețelei de piste ciclabile și extinderea acesteia în zonele nou dezvoltate; reducerea nivelului de CO₂ și a numărului de accidente; creșterea calității vieții prin scăderea nivelului zgomotului. Principalele caracteristici: extindere rețea existentă pentru completare trasee de transport cu bicicleta integrate principalelor bulevarde și străzi colectoare - precum și prin crearea de rute majore pentru biciclete între noile cartiere periurbane și zonele polarizatoare de interes general și trafic (locuri de muncă).
- **P2 - Crearea unui serviciu de închiriere biciclete în regim self-service (bike-sharing) pentru fiecare cartier - Obiective:** Încurajarea folosirii mijloacelor alternative de deplasare; - Realizarea unui sistem de închiriere biciclete în regim self-service în 18 de puncte de închiriere în oraș cu o capacitate de 157 de biciclete; - Implementarea unui sistem modern de utilizare a bicicletelor; - Reducerea nivelului de CO₂ și a numărului de accidente; Creșterea calității vieții prin scăderea nivelului zgomotului; Scăderea duratelor de deplasare. Proiectul vine în întâmpinarea nevoilor de deplasare curente și asigură infrastructura necesară utilizării bicicletei atât în scop recreativ, dar mai ales la deplasările zilnice între diferitele puncte de interes. În prezent nu există un astfel de sistem de închiriat biciclete, iar parcărilor pentru biciclete sunt reduse ca număr.

Prin crearea pistei de bicicliști propuse în cadrul proiectului **“Realizarea Coridorului de Mobilitate Urbana Durabilă –Centrul Istoric”**, deus spre finanțare prin PNRR/2022/C10, se estimează următoarele avantaje pentru populație:

- reducerea congestiei în traficul rutier;
- scăderea gradului de poluare și al nivelului zgomot;
- încurajarea mobilității populației;
- reducerea consumului de combustibil și a emisiilor poluante asociate;

- îmbunătățirea siguranței circulației rutiere pentru toți participanții la trafic;

Pista de bicicliști propusă va avea o lungime de 5,590km, în zona Centrului Istoric și va avea următoarele tronsoane:

- Traseu 1 : Str. Mihai Eminescu (intersecție cu Str. Granicerilor – intersecție cu Str. Universității), Str. Piața Izvoarelor, Str. Andrei Muresanu, Str. Gheorghe Sincai (intersecție cu Str. Tineretului – Piața Libertății) – lungime 2,550 Kml;
- Traseu 2 : Str. Pasunii (intersecție cu Str. Granicerilor – intersecție cu Str. Vasile Alecsandri), Str. Vasile Alecsandri (intersecție cu Str. Pasunii – Piața Izvoare) – lungime 1,610 Kml;
- Traseu 3 : Str. Gheorghe Sincai (intersecție cu Str. Tineretului – Piața Revoluției) – lungime 0,260 Kml;
- Traseu 4 : Podul Viilor – Str. Victoriei – Str. Valea Rosie – Parc Regina Maria – lungime 0,700 Kml;
- Traseu 5 : Piața Izvoare – Str. Closca – Str. Crisan – Piața Libertății – lungime 0,470 Kml;

Total rețea piste de biciclete – 5,590 Kml;

Corelarea cu proiecte deja implementate la nivel local

Municipiul Baia Mare a implementat proiectul "Rețea ecologică de transport transfrontalier", în perioada Octombrie 2019 – Martie 2021. Prim proiect s-au achiziționat 6 stații de încărcare a vehiculelor electrice, de 22 KW, care în prezent sunt în curs de exploatare, în implementare un proiect finanțat de Administrația Fondului de Mediu, cu instalarea a încă 15 puncte de încărcare vehicule electrice.

Corelarea cu proiecte în curs de implementare de la nivel local

Municipiul Baia Mare are în curs de implementare o serie de proiecte de creștere a mobilității urbane durabile, prin care se va realiza infrastructura care va fi utilizată inclusiv de autovehiculele electrice beneficiare a stațiilor de încărcare electrică:

- ✓ Creșterea mobilității urbane durabile prin modernizarea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare, SMIS 129507, referitor la Bd. Independenței și str. Victoriei
- ✓ Creșterea mobilității urbane durabile prin modernizarea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare, SMIS 129506, referitor la Bd. Decebal, Traian, Unirii, Republicii, str. Garii
- ✓ Creșterea mobilității urbane prin extinderea și crearea benzilor dedicate transportului în comun în Municipiul Baia Mare, SMIS 128036, pentru extindere str. Dragos Voda și crearea Bd. de Vest
- ✓ Reabilitarea spațiilor verzi degradate și realizarea infrastructurii de agrement în zona "Malurile Raului Sasar", SMIS 129615, pentru suprafața aferentă malului drept (nordic) al Râului Sasar între Podul Decebal și Podul Culturii

De asemenea, Municipiul Baia Mare implementează proiectul Planificare Strategică și Implementarea de Proceduri pentru reducerea birocrăției în Municipiul Baia Mare și Zona metropolitană, SMIS 129243, prin care a fost realizată o platformă online pentru cetățeni, având ca o subcomponentă platforma interactivă cu rol de informare a cetățenilor, în scopul facilitării comunicării online dintre aceștia și administrația publică, referitor la transportul local.

Corelarea cu celelalte proiecte pentru care se aplică la finanțare

Complementar, față de proiectul de față, Municipiul Baia Mare a solicitat finanțare în cadrul Componentei C 10 pentru următoarele proiecte:

- ✓ Smart Eco - Rețea integrată de acces la alimentare pentru vehicule electrice în Municipiul Baia Mare, identificat în SIDU Baia Mare – proiect 3.1.1;
- ✓ Realizarea Coridorului de Mobilitate Urbana Durabilă - Malul stâng al râului Sasar, identificat în SIDU Baia Mare – proiect 3.2.1;
- ✓ "Creșterea mobilității urbane durabile în Municipiul Baia Mare prin modernizarea parcului auto de transport public în Municipiul Baia Mare" identificat în SIDU Baia Mare – proiect 2.4.1;
- ✓ Implementarea sistemului ITS, a infrastructurii TIC și modernizarea stațiilor de transport în comun în Municipiul Baia Mare SIDU Baia Mare – proiect 2.4.2;

Primarul Municipiului Baia Mare

Dr. Ec. Cătălin Cherecheș